OBEC MARKUŠOVCE, Michalská 51,Markušovce
Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce

Správa

z kontroly kalkulácie ceny stravy v školskej jedálni ZŠsMŠ Markušovce a príjmov a výdavkov na stravu, vrátane MŠ

Oprávnená osoba: Hlavný kontrolór Obce Markušovce Ing. Františka Šteinerová

Povinná osoba: Základná škola s materskou školou, Školská 16, Markušovce zastúpená riaditeľkou školy Ing. Ivetou Dutkovou ako štatutárnym orgánom

Cieľ kontroly: Kontrola kalkulácie ceny stravy v školskej jedálni ZŠsMŠ Markušovce a príjmov a výdavkov na stravu, vrátane MŠ

Kontrola bola vykonaná na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, plánu kontrolnej činnosti prerokovaného obecným zastupiteľstvom Obce Markušovce zo dňa 3.3.2022 a zákona č.357/2015 Zb. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších zmien a doplnkov v termíne od 08.06 2022 , kedy bolo ZŠsMŠ zaslané oznámenie o kontrole so začiatkom dňa 16.6. 2022. Kontrola bola prerušená viackrát z viacerých dôvodov. Kontrola bola ukončená správou 2.3.2023.

Legislatívny rámec:

Pri kontrole bol použitý postup uvedený v zákone č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite, § 20-27.

Ďalšia legislatíva:

1.Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov /§140-142/

2. Vyhláška č.330 Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 14. augusta 2009 o zariadení školského stravovania k zákonu č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov /§142/

3. Finančné pásma na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórii stravníkov s účinnosťou od 01. 09. 2019 z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

4. Dodatok č. 1 k VZN obce Markušovce č. 2/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach /kópia/

1. Predložené doklady, písomnosti, informácie a iné podklady ku kontrole

1. Pokladňa ŠJ 2021 /červený šanón/
2. VÚB 2021 /červený šanón/
3. Zoznamy žiakov a zamestnancov september-december 2021 platiaci za stravu
4. Výpis z hlavnej knihy ZŠsMŠ za rok 2021 /1 strana/
5. Inventúrny súpis k 31. 12. 2021

6. Konto za účet /výpis obratov/ účtu 357710- zúčtovanie so ŠR ZŠ-stravné-dotácia ÚPSVaR za obdobie 1.1.2021-31.12.2021 ú1 strana/
7. Konto za účet /výpis obratov/ účtu 693710-výnosy ŠR ZŠ-strava -hmotná núdza za obdobie 1.1.2021-31.12.2021 /1 strana/, 6028-tržby z predaja a služieb ŠJ /1strana/, 5018-spotreba potravín /1 strana/
8. Konto za účet /výpis obratov/ účtu 32480430-prijaté preddavky-ŠJ za obdobie 1.1.2021-31.12.2021
9. Konto za účet /výpis obratov/ účtu 472 Záväzky zo Sociálneho fondu za obdobie 1.1.2021-31.12.2021
10. Konto za účet /výpis obratov/ rozpočtovej položky P223003-00000-72FO za stravné-účet ŠJ za obdobie 1.1.2021- 31.12.2021
11. Konto za účet /výpis obratov/ rozpočtovej položky V633011-10400-1110 ZŠ potraviny-dotácia strava účet ŠJ za obdobie 1.1.2021- 31.12.2021 /5 strán/ , rozpočtovej položky V633011-10400-131K /1strana/ a V633011-09602-72FO- potraviny-strava účet ŠJ /2strany/
12. Čerpanie finančného rozpočtu 2021-výpis výdajov súhrnný položiek bežného rozpočtu 633011,637012,637037
13. Prehľad použitia poskytnutej dotácie na rok 2021 /1 strana/

2. Samotný výkon kontroly

Kontrola bola zameraná podrobnejšie na rok 2021. Jedným z dôvodov kontroly je aj výstavba novej MŠ v Jarečku, v ktorej má byť aj školská jedáleň a kuchyňa. Pre porovnanie boli súčasťou kontroly aj údaje celkových príjmov a výdavkov za rok 2019 a 2020 a finančné pásma Ministerstva školstva aj spred obdobia do 31. 8. 2019 a VZN spred roka 2021 týkajúce sa príspevkov na stravu.

Školská jedáleň nemá právnu subjektivitu, je súčasťou činnosti Základnej školy s materskou školou Markušovce na základe zriaďovacej listiny Obce Markušovce schválenej OZ uznesením č. 110/2012 s účinnosťou od 1. 5. 2012. Jej činnosť sa vykonáva na základe zákona č. 245 /2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov /§139-142/ a vyhlášky č.330 Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 14. augusta 2009 o zariadení školského stravovania.

Podľa § 140, odst. 3 zákona č. 245 /2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, stravníkom v školskej jedálni môžu byť deti, žiaci, zamestnanci škôl a školských zariadení; so súhlasom zriaďovateľa a príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva sa môžu v školskej jedálni stravovať aj iné fyzické osoby. Na základe poskytnutých podkladov – vydaného stanoviska regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi zo dňa 18. 2. 2015 na základe žiadosti riaditeľky ZŠsMŠ Markušovce, z dôvodu úvahy pripravovať stravu pre budúcu materskú škôlku v Jarečku, úrad nesúhlasil s poskytovaním stravovacích služieb – prípravou stravy pre cudzích stravníkov obce Markušovce, ako aj prípravou pokrmov a nápojov pre deti uvažovanej navrhovanej materskej škôlky z kapacitných dôvodov, aj možnosti strojnotechnického vybavenia prevádzky. V danom čase /rok 2015/ okrem hotových teplých pokrmov pre žiakov ZŠ /156/, deti existujúcej MŠ /47/, dospelých stravníkov /72/, spolu 275 porcií obedov + 47 naviac desiaty a olovrant, bolo v zariadení školského zariadenia pripravovaných aj 440 desiatových balíčkov pre žiakov v rámci podpory výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením /hmotná núdza./.

V čase kontroly za rok 2021 bola strava poskytovaná podľa prehľadu v tabuľke č.1 pre platiacich stravníkov+ obedy hradené z dotácie + obedové balíčky.

Tabuľka č.1 Prehľad platiacich stravníkov v roku 2021 za 9-12

Mesiac/kategória	Žiaci ZŠ platiaci I.stupeň /1,21 €/	Žiaci ZŠ II.stupeň/1,30 €	Žiaci MŠ /1,54 €/	Žiaci MŠ predškoláci /0,24 €/	Zamestnanci /1,09 €/	SPOLU
September	28	15	17	21	57	138
Október	32	9	17+1/1,21 €/	20	52	131
November	29	10	11+1 /1,21 €	13	53	117
December	17	0	21+1/1,21 €/	17	44	100

Zdroj: Zoznamy stravníkov poskytnuté ZŠsMŠ Markušovce

Zriaďovateľom školskej jedálne je v zmysle § 140, odst.9 zákona č. 245 /2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní obec. Podľa daného ustanovenia stravovanie poskytuje školská jedáleň deťom a žiakom za čiastočnú úhradu nákladov, ktoré uhrádza zákonný zástupca vo výške nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v nadväznosti na odporúčané výživové dávky. Zákonný zástupca prispieva na úhradu režijných nákladov, ak tak určí zriaďovateľ.

Kontrolou bolo zistené, že:

- školská jedáleň Základnej škole s materskou školou Markušovce nemá vytvorené vlastné kalkulácie na stanovenie stravnej jednotky. Výber poplatkov sa riadil na základe všeobecného záväzného nariadenia obce o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach.

- v čase schválenia pôvodného VZN č. 2/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach /5.9.2019/ a jeho účinnosti /od 1.10. 2019/ platili limity na nákup potravín uvedené v stanovenom finančnom pásme Ministerstvo školstva, vedy a športu SR **v 2. pásme účinnom od 1. 9. 2019**

- dňa 10. 12. 2020 obecné zastupiteľstvo schválilo na základe požiadavky prevádzkovateľa školskej jedálne-ZŠsMŠ Markušovce dodatok č.1 k VZN č. 2/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach s tým, že účinnosť daného dodatku mala byť od 1. 1. 2021

- pri stanovení ceny na rok 2021 za stravnú jednotku školská jedáleň vychádzala z Finančného pásma Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórii stravníkov účinného tiež od 1. 9.2019, ale **v 3. pásme**,

- z dôvodu neskorého zverejnenia schváleného dodatku č.1 VZN o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach /až 11. 1. 2021/, dodatok č.1 nadobudol v zmysle zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. účinnosť od 26. 1. 2021 /15 dní po vyvesení schváleného dodatku OZ konaným 10. 12. 2020/

- na základe toho mala ZŠsMŠ Markušovce vyberať poplatky za január podľa 2 platných VZN, jedného účinného do 26. 1. 2021 a druhého účinného od 26.1. 2021. V januári 2021 z dôvodu COVIDU školská jedáleň nevarila, takže poplatky sa žiadne nevyberali. Zamestnancom ZŠsMŠ boli poskytnuté stravné lístky v zmysle zákonníka práce – dané VZN , dodatok č. 1 sa naň nevzťahoval.

- na základe dodatku č.1 k VZN č. 2/2019 v roku 2021 na režijné náklady prispievala ZŠsMŠ Markušovce ako zamestnávateľ vo výške 55 % z ceny lístky 3,14 Eur za zamestnancov školy a školských zariadení v sume 1,62 Eur. Zvyšok réžie školskej jedálne /mzdy, odvody, služby a tovary/ hradila obec z podielových daní na základe schváleného rozpočtu obce /viď tab. č.2 a tabuľka č.5/ a časť aj z výberu vlastných príjmov. Výdavky na réžiu mali za sledované obdobie 3 rokov stúpajúci charakter.

Tabuľka č. 2 Vývoj výdavkov na réžiu školskej jedálne za roky 2019-2021 v Eur

Položky/Rok	**2019**	**2020**	**2021**
Mzdy a poistné	89 600,00	97 245,00	97 610,00
Tovary, služby a platby jednotlivcom /bez potravín/	16 375,01	19 334,01	21 960,78
Spolu	**105 975,01**	**116 579,01**	**119 570,78**

Zdroj: Plnenie rozpočtov obce a ZŠsMŠ k 31. 12.2019-2021-skutočnosť

- Podľa § 142a zriaďovateľ je povinný znížiť úhradu zákonného zástupcu dieťaťa v zariadení školského stravovania o dotáciu poskytnutú podľa osobitného predpisu / zákon č. 544/2010 Z. z., § 2, odst. d/ .Do 31. 7. 2021 bola dotácia 1,20 Eur/dieťa, od 1. 8. 2021 je dotácia 1,30 Eur/dieťa. Na deti, ktorých rodičia si uplatňovali zvýšený daňový bonus, sa dotácia neposkytovala. Danú skutočnosť rodičia prehlasovali čestným prehlásením. Z toho dôvodu aj dotácia na stravu má za sledované roky 2019-2021 /vidˇ tab. 3/ klesajúci charakter.

Tabuľka č. 3 Príjmy za stravu v ZŠsMŠ Markušovce za roky 2019-2021

	Rok 2019	**Rok 2020**	**Rok 2021**
Dotácia na stravu	93 659,50	79 718,40	58 826,17
Zostatok z min. roka zapojený do rozpočtu	46,34	19 146,16	34 437,04
Príjmy za stravu-žiaci,zam., SF	21 240,67	10 425,77	15 030,36

Zdroj: Plnenie rozpočtov obce a ZŠsMŠ k 31. 12.2019-2021-skutočnosť

- Nepoužitá dotácia /aj nepoužité vlastné príjmy za stravu/sa zapájali do rozpočtu obce alebo školy v nasledujúcom roku cez príjmové finančné operácie. Nepoužitá dotácia sa buď sa použila do 31.3.na nákup potravín alebo vrátila poskytovateľovi dotácie podľa pokynov poskytovateľa.

- Vývoj výdavkov na nákup potravín za sledované 3 roky je uvedený v tabuľke č.4. Podľa finančných údajov výdavky na nákup potravín na školské stravovanie má podobne ako réžia rastúci charakter. V roku 2020 oproti roku 2019 je síce pokles, dôvodom bol COVID.

Tabuľka č.4 Výdavky na školské stravovanie za roky 2019-2021 skutočnosť v Eur

Rok	**2019**	**2020**	**2021**
Tovary a služby /stravné žiaci a zam. a dotácia na stravné	94 722,51	74 615,18	63 387,76
Zostatok z predchádzajúcich rokov /strava ŠJ/	46,34	19 038,51	34 437,04
Spolu	94 768,85	93 653,69	97 824,80

Zdroj: Plnenie rozpočtu ZŠsMŠ k 31. 12. 2019-2021

V školskej jedálni pracovali v čase kontroly /koniec roka 2022/: 1 vedúca, 4 zamestnanci v kuchyni, 2 pri príprave balíčkov-na 1,8 úväzku.

Tabuľka č. 5 Porovnanie výdavkov školskej jedálne podľa položiek 2019-2021			
Položka funkčná klasifikácia 9602	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
611 Tarifný plat,náhraday	55473,23	59207,5	56874,94
612001 Osobný príplatok	5954,41	5226,97	4953,28
612002 Ostatné príplatky	1405,53	1381,21	1422,02
614 Odmeny	2651,36	6134,68	7671,48
621 Odvody Vš.ZP	6689,08	6353,21	6463,04
623 Odvody do ost.ZP	0,00	1049,69	1083,68
621 Odvody SP-nemocenské	922,21	946,34	1036,64
625002 SP-starobné	9227,50	9466,91	10370,23
625003 SP-úrazové	527,94	498,64	594,43
625004 SP-invalidné	1977,28	1836,61	1890,27
625005 SP-poist. v nez.	695,05	621,16	629,91
625007-SP-rezervný fond solidarity	3130,40	3253,75	3518,21
627 Príspevok do DDP	982,01	1241,33	1101,87
631001 Tuzemské	27,70	1,2	0
632001 Energie	6003,47	5649,98	5804,58
632002 Vodné, stočné	700,25	706,89	661,01
632005 Tel.služby	314,03	333,4	390,01
633001 Int. Vybavenie	59,00	0	0
633002 Výpočtová technika	0,00	0	17,88
633004 Prev.stroje a prístroje KZ 41	0,00	134,1	746,1
633004 Prev. stroje a prístroje KZ 72	0,00	0	739,3
633006 Všeo. Materiál kz41	1021,25	2073,18	2646,93
633006 Všeob.materiál KZ72 f	1791,05	416,61	1246,98
633010 KZ 41Prac.odevy,obuv,pomôcky	28,16	392	0
633010 KZ 72f	356,44	0	437,5
633011 Potraviny 72 f	20 804,95	10125,66	14133,09
635002 Výpočtová technika KZ 72f	0,00	0	40,00
635004 Prev.stoje,prístroje KZ41	251,7	0	613,33
635004 Prev.stoje a príst.KZ 72f	0	31,8	59,84
635009 Unikátny softvér	39,24	48,00	48
637001 Školenia,kurzy	36,00	0	144
637004 Všeobecné služby KZ41	961,28	4496,78	1091,53
637004 Všeo.služby KZ 72f	0	344,79	185,52
637006 Náhrady	363,55	240,35	338,26
637012 Poplatky a odvody	368,41	0	1283,31
637014 Stravovanie	2166,99	2257,44	2268,8
637016 Prídel do SF	705,82	710,07	731,03
637027 Odmeny-min.pomer	140	0	0
637035 Dane	1057,06	1097,71	1097,71
642013 Odchodné	0	0	2300
642015 Na nem.dávky	322,02	399,71	352,37
Spolu:	127154,37	126677,67	134987,08
Zdroj: Finančný výkaz subjektu verejnej správy /ZŠsMŠ Markušovce/ k 31.12.2019-2021			

3. Záver

Kontrolou neboli zistené nedostatky v povinnej osobe, nedostatky boli iba na strane obce pri oneskorenom zverejnení prijatého VZN. Napriek tomu bolo ZŠsMŠ odporúčané pri zmene VZN si vopred overiť účinnosť na stránke obce. Povinná osoba vytvorila na vykonanie kontroly optimálne podmienky a zabezpečila maximálnu súčinnosť.

Dátum vyhotovenia správy: 02. 03. 2023

Meno a podpis oprávnenej osoby: Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce